

## נצבים

שאלה אין א פריערדיקן פירוש,  
כמדובר כמה פעמים<sup>4</sup>.

א. אויפן פסוקי „ומל ה' אלקיך את  
לבבך ואת לבב זרעך“ שטייט אין  
תרגום<sup>5</sup> „ויעדי היא ית טפשות לבך“.

בפשוטות באוואָרנט דערמיט דער  
תרגום: ווי פאָסט דער לשון „ומל ג' את  
לבבך ואת לבב זרעך“? דער ענין פון  
„ומל“ איז שייך דוקא ביי ערלת הלב,  
ניט בנוגע הלב עצמו. און ווי עס שטייט  
טאָקע אין א פריערדיקער סדרה<sup>3</sup>  
„ומלתם את ערלת לבבכם“ — האָט אויך  
דאָ געדארפט לכאורה שטיין „ומל ה' את  
ערלת לבבך ואת ערלת לבב זרעך“.

דערפאר איז דער תרגום מוסיף —  
כתרגומו בסדרה הנ"ל — דעם וואָרט  
„טפשות (לבב)“, ד.ה. אַז עס איז ווי אַ  
„מקרא קצר“ און ס'איז כאילו ווי דער  
פסוק וואָלט געזאָגט בפירוש „ערלת  
לבבך“.

מען דאַרף אָבער פאַרשטיין: פאַר-  
וואָס באַוואָרנט ניט רש"י די שאלה —  
ע"ד ווי דער תרגום (וכמדובר כמה  
פעמים<sup>4</sup>, אַז רש"י פאַרענטפערט יעדע  
שאלה וואָס ווערט נתעורר בלימוד  
פשוטו של מקרא)?

מזו מען זאָגן, אַז לויט שיטת רש"י  
דאַרף מען די שאלה ניט באַוואָרענען  
(צי ווייל קושיא מעיקרא ליתא, אָדער  
ווייל רש"י האָט שוין באַוואָרנט די

עצמוי. כמו ב' לך (יז, י) „המול לכם כל זכר“,  
וכי"ב בכ"מ (ראה לך שם: יב, יג, כו, כז. וירא כא,  
ד. וישלח לך, טו, שם, כב, כד. בא יב, מד. שם, מח)  
— ועד"ז בענינינו, שמתאים הלשון „ומל“ גם  
בשייכות להלב עצמו.

אבל אינו. כי במילה כפשוטה שענינה ידוע (הסרת  
בשר ערלתכם) אין הכרח לפרש בכ"מ הלשון  
„ערלה“.

[ובפרט שברוב המקומות שנאמר הלשון „מל“ על  
האדם עצמו, נאמר בסמיכות לפעולת מילת בשר  
הערלה, ככפ' לך שם: „המול לכם כל זכר (ותיכף  
לאח"ז — שם, יא) וגמלתם את בשר ערלתכם“  
(וראה גם לך שם, יד, שם, כג"כ. וכן ב' וישלח שם  
(פסוק יד) מקדים „לאיש אשר לו ערלה“. ובפ' בא  
שם (פסוק מח) „וכל ערל לא יאכל ברי“].  
משאי"כ בנדוד"ד, „מילת“ הלב, שנוכר (לעיל)  
בחומש רק פעם אחת (עקב שם) — דוחק גדול  
לומר שהכתוב יסתום „ומל ג' לבבך“, מבלי לפרט  
„ערלת לבבכם“. — ועכ"פ ה' לו לרש"י לפרש זה  
(ובמכש"כ מת"א שמפרשו).

(6) ולכאורה דוחק לומר רש"י סומך על פירושו  
(ר"פ בראשית. ועוד) שיש מקראות „שמקצרים  
לשונם וממטעים תיבה אחת“ (וראה פרש"י נח טו, ו),  
ויחי (מח, ב) „הרבה במקרא“, „והרבה מקראות כו“)  
— שהיה בכ"כ מקומות מפרש רש"י „מקרא קצר“  
וכי"ב (ראה לדוגמא פרש"י: בראשית ד, טו (ב"פ).  
לך יג, ו. ויצא כט, ב. וישב לט, ד. מקץ מא, יג, שם,

(\*) אין הכרח לומר שהוא „מקרא קצר“ (ראה  
הערה הבאה) — כ"א שמכיון שע"י פעולת המילה  
נעשה האדם „מהול“, מתאים ע"ז הלשון „המול ג'  
כל זכר“ וכי"ב (היינו — עושים אותו כולו  
ל„מהול“).

(אלא שבנדוד"ד קשה לפרש „ומל ג' לבבך“  
שהקב"ה יעשה שלחב יחי „מהול“ — מכיון  
שהמושג ד„מילת“ הלב נמצא רק פ"א בחומש  
(כפנים הערה בסופה)).

(\*\*) ב' בחוקותי (כו, מא) „לבבם הערל“, אבל  
שילית ערלת הלב מתוארת שם באופן (בלשון)  
„יכנע“ (לא „מילה“).

(1) פירשנו ל. ו.

(2) אונקלוס. ועד"ז בתרגום יונתן.

(3) עקב י, טז.

(4) ראה ס' כללי רש"י (קה"ת תש"מ) פ"א ס"ב.

פייז ס"א. ורש"י. ועוד.

(5) לכאורה אפשר לתרץ שהוא ע"ד שמצינו

בכ"מ הלשון „המול“ (פעולת המילה) בנוגע האדם

בנוסח אחר קצת: פריער שטייט אן אידן וועלן תשובה טאן און פאלגן דעם איבערשטן „בכל לבבך ובכל נפשך“, וואס דאס קען זיין אפילו ווען זיי דינען דעם איבערשטן מיראה<sup>12</sup>; אבער „ומל ה'א גו'“ וועט ביי זיי אויפטאן — „לאהבה<sup>13</sup> את ה'א בכל לבבך ובכל נפשך“<sup>14</sup>.

— עס בלייבט אבער צו פארשטיין: וואס פאר א שייכות האט „ומל“ — א פעולה פון כריתת (הסרה<sup>15</sup>) — מיט דער פעולה אויפן לב „לאהבה גו'“<sup>16</sup>?

אויך איז ניט מובן: פון לשון הכתוב „ומל ה'א גו'“ קומט אויס, אז דאס איז אן ענין וועלכער ווערט אויפגעטאן ניט דורך דעם אדם עצמו, נאר על ידי פעולת הקב"ה<sup>17</sup>; אבער אויב דער אויפ-טו פון „ומל גו'“ באשטייט בלויז אין „לאהבה גו'“ — איז דאך אהבת השם א

ב. בנוגע דעם טעם פארוואס דער פסוק זאגט ניט „ערלת לבבך“ — יש לומר, אז דאס איז פארשטאנדיק פון המשך הכתובים גופא:

פריער שטייט „והי' כי יבוא עליך גו' ושבת עד ה'א ושמעת בקולו גו' אתה ובניך בכל לבבך ובכל נפשך“, און דער נאך איז די תורה ממשיך „(ושב ה'א את שבותך גו' והביאך ה'א אל הארץ גו') ומל ה'א את לבבך גו'“, ד.ה. אז דער „ומל ה'א את לבבך“ וועט זיין לאחרי ווי אידן זיינען שוין אין א מצב פון „ושבת גו' בכל לבבך ובכל נפשך“;

האט קיין ארט ניט צו זאגן אז „ומל גו'“ — ערלת הלב, ווייל אידן זיינען אין א מצב פון „ושבת גו' בכל לבבך ובכל נפשך“, איז שוין ניטא ביי זיי „ערלת הלב“ (טפשות (כפי התרגום), אדער ווי רש"י איז מפרש „ערלת לבבכם“ — „אוטם לבבכם וכיסוייו“, אז דער לב איז אוטם „מהבין“<sup>18</sup>)!

מזו מען זאגן, אז „ומל גו' לבבך“ מיינט א העכערן ענין איז עבודת השם<sup>19</sup> — בנוסף אויף דער פריערדיקער שלילה (העדר הטפשות, אראפנעמען דעם „אוטם הלב“), זאל זיין אן ענין חיובי ועשי', כהמשך הכתוב — „ומל גו' לאהבה את ה'א גו'“.

(12) ראה צרור המור כאן (ל, א). — וכן מובן מהכתובים עצמם, שה„ושבת גו'“ הוא תוצאה מזה שיבוא עליך... הברכה והקלה גו', עבודה מיראה.

(13) ראה כלי יקר כאן.

(14) ימ"ש אח"כ (פסוק ח"י). „ואתה תשוב ושמעת גו' ועשית גו' כי תשמע גו' בכל לבבך ובכל נפשך“ (וראה אוה"ח צרור המור כאן) — י"ל שלפרש"י היז ביאור ופירוט למ"ש לפניו (פסוק ב). „ושבת גו' ושמעת גו'“, דבתחילה נאמר רק כללות הענין שע"י „ושבת גו'“ — „והטיבך והרבך מאבותיך“ (פסוק ה), ואח"כ (פסוק ז ואילך) מפרט ההטבה כו' — „ונתן גו' האלות האלה על אויביך גו' ואתה תשוב גו' והותירך ה'א בכל מעשה ירך בפרי בטנך וגו' כי תשמע גו'“. וראה כלי יקר כאן.

(15) ככתרגום כאן (ועד"ז עקב שם) „ויעדי“.

(16) לאחרי שכבר הוטרד אוטם וטפשות הלב והאדם שומע בקול ה'א בכל לבבו ובכל נפשו — וחסרה לכאורה רק פעולה חיובית שתפעול בו האהבה.

(17) ראה רמב"ן, צרור המור ועוד כאן. וראה (ע"ד החסידות) במקומות שנשמנו בהערה 11.

מט. ויחי מח, א"ב) — ולא סמך על פירושו בר"פ בראשית וכו'. ואכ"מ.

(7) ל, א ואילך.

(8) כקושיית האוה"ח כאן. וראה גם תו"ח ס"פ לך (צג) סע"ג ואילך. ועוד.

(9) פרש"י עקב שם.

(10) פרש"י וז"ל, יב.

(11) ראה ע"ד החסידות — אגה"ק ס"ד (קה, ב ואילך). תו"ח ס"פ לך. תו"ח שם. לקו"ת ראה יח, ג ואילך. אוה"ח פרשתנו עה"פ (ע' אר"כג). ועוד.

(ב) א סיבה שחוק הימנו — מהלב, ובלשון רש"י<sup>22</sup> — „העין רואה והלב חומד“, וואס דאס איז אופן הירידה של האדם: נאך איידער עס ווערט א שינוי (לגריעותא) אין מציאות הלב גופא — ער האט נאך ניט קיין טפשות אדער אוטם, אזוי אז מצד עצמו וואלט ער ניט געהאט קיין חמדה צו ניט גוטע זאכן — קומט ראיית העין און איז מוליד א חמדה בלבו.

און דאס איז דער דיוק לשון הכתוב בפרשתנו, אז די סיבה ראשונה צו דער ירידה רוחנית פון בני"א איז „איש גוי אשר לבבו פונה“ — דער לשון „לבבו פונה“ ווייזט אויף א חסרון (ניט אין דעם לב עצמו — ווי „לבבם הערל“<sup>23</sup> — נאר) בלויז אין נטיית הלב (וואס קען קומען מצד א סיבה שמבחוץ); וכמפורש בקרא די השתלשלות המצב — „כי אתם ידעתם את אשר ישבנו בארץ מצרים גוי ותראו את שקוציהם גוי לבבו פונה גוי לעבוד את אלקי הגוים ההם“ (דער אופן פון „העין רואה והלב חומד“).

ד. ע"פ הנ"ל איז פארשטאנדיק:

(א) ווי פאסט דערויף דער לשון „ומל“ (כריתה) — ווייל דער אויפטו פון „ומל“ איז צו אראפנעמען די אפשריות פון „לבבו פונה“, וואס דערצו דארף מען אפשניידן דעם קשר צווישן דער ראי' — מיטן לב (אזוי אז דער לב זאל ניט חומד זיין דעם „ותראו“ (מיט דעם עין) את שקוציהם“).

(ב) „ומל ה"א גוי“ דוקא — מען דארף אנקומען צו פעולת הקב"ה בזה: אן אדם איז בכחו צו מסיר זיין די ערלת הלב —

ציווי אויף כא"א מישראל, „ואהבת<sup>18</sup> את ה"א גוי בכל לבבך ובכל נפשך“<sup>19</sup> ופעמים בכל יום!

ג. ויש לומר, אז אויך די שאלה ווערט באוארנט אין המשך הכתובים:

די פסוקים „והי' כי יבואו עליך גוי ושבת גוי ושב גוי ומל גוי“ קומען בהמשך צו דער אריכות פריער, וועגן דעם מצב בלתי טוב אין גלות, וואס קומט מצד דעם וואס „עזבו את ברית ה'“<sup>20</sup>; און די תורה איז מתאר די סיבה פון אזא הנהגה — „כי<sup>21</sup> אתם ידעתם גוי בארץ מצרים גוי ותראו את שקוציהם גוי פן יש גוי אשר לבבו פונה גוי לעבוד את אלקי הגוים ההם גוי“.

איז דערפון פארשטאנדיק, אז דער „ומל ה"א את לבבך גוי“ (וואס וועט זיין לאחרי ווי „והביאך ה"א אל הארץ גוי“) איז אויף צו אראפנעמען די סיבה פון דער ירידה רוחנית — די אפשריות פון „ותראו את שקוציהם גוי לבבו פונה גוי“.

און די הסברה אין דעם:

אין דעם וואס דער לב פון א אידן קערט זיך אפ מאחרי השם, זיינען דא צוויי סיבות כלליות (וועלכע דריקן זיך אויס אין די צוויי לשונות: ערלת הלב און „לבבו פונה“):

(א) א חסרון אין דער מציאות הלב עצמו — עס איז דא ערלת הלב (טפשות אדער אן אוטם), און מצד דעם איז דער לב נמשך צו דברים רעים ואסורים.

18) ואתחנו ו. ה. וראה גם פרשתנו ל, טז. ועוד.

19) וגם: מכיון ש„ואהבת גוי“ הוא ציווי על האדם — לכאורה נכלל במ"ש לפניו „ושמעת בקולו גוי בכל לבבך גוי“ (אבל ראה הערה 12).

20) כט, כד.

21) שם, טו-יז.

22) שלח טו, לו (כפ' ציצית שאומרים בכל יום).

ולהעיר מפרש"י פרשתנו כט, יח.

23) בחוקותי כו, מא.

נהגו להשכים להתפלל סליחות מר"ח אלול ואילך.<sup>29</sup>

פון דעם וואס דער בעה"ט פאר-  
בינדט די ר"ת פון דעם פסוק מיט  
אמירת סליחות איז מובן, אז ער איז  
מפרש דעם תוכן הפסוק פון „ומל גו“  
אלס עבודת התשובה.<sup>30</sup>

ויש לומר, אז דאס איז בהתאם מיטן  
פירוש התרגום אז „ומל גו“ את לבבך  
מיינט אז מען נעמט אראפ די טפשות  
הלב.

משא"כ לויטן אויבנדערמאנטן ביאור  
(לויט שיטת רש"י, בפשוטו של מקרא),  
אז דער אויפטו פון „ומל גו“ דריקט זיך  
אויס אין דעם המשך הכתוב — „לאהבה  
גו' למען חייד“ (ווארום די הסרת  
טפשות ואוטם הלב האט זיך שוין אפ-  
געטאן נאך פאר'ן „ומל ה"א“) — קומט  
אויס, אז די עבודה פון אלול (המרימו  
אין פסוק „ומל גו“ את לבבך ואת לבב  
זרעך) איז ניט עבודת התשובה  
והסליחה, נאר עבודת האהבה.<sup>31</sup>

ווארום דער אויפטו פון אלול איז  
אויך אין קו האהבה, כמובן פון די ר"ת<sup>32</sup>  
„אניי“ לדודי ודודי לי, וואס „דודי“ איז  
דאך אן ענין פון אהבה. און ווי פאר-  
שטאנדיק אויך פונעם משל הידוע וואס  
דער אלטער רבי<sup>33</sup> זאגט אויף הארת י"ג

זיין אוטם און טפשות; אבער דער קשר  
צווישן ראית עיניו ולבו איז אן ענין וואס  
דער אויבערשטער האט אין אים מטביע  
געוועזן, און ס'איז נאך בכחו יתברך דאס  
צו מבטל זיין.<sup>34</sup>

און דאס איז אויך וואס דער פסוק איז  
ממשיך „(ומל ה"א את לבבך ואת לבב  
זרעך) לאהבה את ה"א בכל לבבך גו'  
למען חייד“: וויבאלד אז עס וועט אינ-  
גאנצן צוגענומען ווערן די אפשריות  
אויף „לבבו פונה“<sup>35</sup>, וועט ממילא זיין<sup>36</sup>  
„לאהבה את ה"א בכל לבבך ובכל נפשך  
למען חייד“: ניט סתם אהבת ה', נאר  
אין אן אופן אז דאס וועט ווערן דער  
גאנצער-לעבן-פון-א-אידן.<sup>37</sup>

ה. פון דעם ענין הנ"ל קומט ארויס  
א נפק"מ איז דעם תוכן העבודה פון  
דעם זמן ווען מען לייענט פרשת נצבים  
— חותם חודש אלול:

אויפן פסוק „ומל גו' את לבבך ואת  
לבב זרעך“ שטייט אין בעל הטורים<sup>38</sup>, אז  
„את לבבך ואת לבב ר"ת אלול, לכך

(24) ולהעיר מרש"י לך (יו, א): והי' תמים, עכשיו  
אתה חסר ה' איברים ב' עינים כו'.  
(25) להעיר מרמב"ן כאן [אלא שהוא מביא  
שומל גו' היינו הסרת עולת הלב, היינו היצחק,  
שאו יהי ביטול היצחק לגמרי (וכיה בתיביע כאן).  
ולהעיר מפרש"י ואתחנן שם: בשני יצחק (היינו  
שגזי נכלל בהציווי דואהבת גו'), ואכ"מ].

(26) ראה ספורנו כאן.  
(27) ובפרט את"ל שזה נכלל כבר במ"ש לפני'  
והשמעת גו' בכל לבבך גו', כנ"ל הערה 19.  
(28) ראה אגה"ק שם. ועוד.

ועפ"ז מובן ג"כ זה שהתורה מוסיפה „ואת לבב  
זרעך“ (וגם: נקט „זרעך“, ולא „בניך“ — כלעיל  
פסוק ב „אתה ובניך“) — להדגיש שזה יהי' ענין  
נצחי בעם ישראל (ראה תיביע כאן: עד עלמיו), לא  
רק לדור ההוא אלא לכל יוצא (זרעם).  
(29) וכ"ה באבודרהם סי' תפלת ריה. בי"ח לטור  
אוי"ח סתקפ"א. ר"ח ש' התשובה פ"ד (ד"ה עוד).  
ש"ה ריש מס' ר"ה (רג"א, א). ועוד.

(30) וכמפורש בב"ח, ר"ח ושל"ה שם — שומל  
גו' הוא סמך לחשובה.

(31) וכן משמע בלקו"ת ראה (לג, ד): ומל . . ר"ת  
אלול והיינו לבוא לבחי' פנימית הלב. ועייג"כ לקו"ת  
שם יט, א (בהקצור לפ"ג. וראה שם בפנים המאמר).  
וראה אוה"ת פרשתנו עה"פ (ע' אירבג).

(32) אבודרהם שם. פת"ח ש' ר"ה פ"א. בי"ח, ר"ח  
ושל"ה שם. ובכ"מ.

(33) שה"ש ו, ג.  
(34) ד"ה אני לדודי — לקו"ת פ' ראה לב, ריש  
ע"ב. מאמרי אדה"א — פרשיות (ח"ב) ע' תתכה.

דאָס הייסט, אַז די מדרגת האהבה פון חודש אלול איז נישט אַזוי הויך ווי די אהבה וואָס ווערט דערגרייכט אין די ימים נוראים, דעם (עיקר ה)זמן פון „ודודי לי“.

ועפ"י יש לבאר דעם חילוק צווישן די צוויי אופנים הנ"ל (צי דער „לאהבה גוי" איז אַ טייל פון חודש אלול):

דער לימוד ע"ד הפשט — לימוד השווה לכל נפש — איז בהתאם צו די נישט אַזוי הויכע מדרגות אין עבודת השם, מדרגות צו וועלכע אַלע אידן זיי-נען שייך. ובענינו — דער „לאהבה את ה'א גוי" אין „עולם הפשט" איז אַ מדרגה אין אהבה צו וועלכער אַלע אידן זיינען שייך — און דערפאר איז דאָס אַ טייל פון עבודת אלול, ווייל דאָס איז אַן אהבה צו וועלכע מען קען דער-גרייכן אפילו ווען מ'געפינט זיך „בשדה" <sup>35</sup>;

משא"כ אין לימוד ע"ד הרמז — העכערע <sup>36</sup> מדרגות אין (לימוד התורה, ובמילא אין) עבודת השם — איז דער „לאהבה את ה'א גוי" אַ העכערע

מדות הרחמים בחודש אלול, אַז דאָס איז בדוגמא צו אַ מלך וואָס „מקבלין פניו בשדה" . . והוא מקבל את כולם בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם" — וואָס כמובן, איז דאָס מעורר ביי כולם אַן אהבה צום מלך, כמים הפנים לפנים <sup>37</sup>.

ו. ויש לומר, אַז דאָס וואָס לויטן בעה"ט איז אין עבודת אלול (המרומת אין פסוק „ומל גוי") נישט נכלל דער המשך הכתוב „לאהבה גוי", איז ווייל לויטן לימוד ע"ד הרמז (פירוש הבעה"ט), איז דער „לאהבה גוי" אַ העכערע מדרגה ווי די אהבת השם שבחודש אלול.

ובהקדמה: דער אַלטער רבי איז במבאר <sup>38</sup> דעם חילוק צווישן עבודת חודש אלול און עבודת ימים נוראים שלאח"ז, אַז אלול איז בעיקר דער זמן פון „אני לדודי", אתעדל"ע <sup>39</sup>; משא"כ די ימים נוראים איז דער עיקר זמן פון „ודודי לי" — „זמן התגלות מלכותו ית" (בדוגמא ווי איינער וואָס איז „מקבל" <sup>40</sup> פני המלך בהיכל מלכותו" — וואָס צו דעם זיינען זוכה נאָר די „מובחרים שבעם ויחידי סגולה" <sup>41</sup>), וואָס דוקא דע-מאַלט ווערט אהבתו <sup>42</sup> ית' „נטוע בלב האדם".

שאז הוא (גם) ענין האהבה (וכן מפורש בלקו"ט ס"פ תבא (שצויין בדי"ה אני לדודי שם): מקבלים . . דחילו ורחימו למעלה. וראה לקו"ט שם מב, א). וראה מאמרי אדה"ז — פרשיות שם (ע' תתכו): ביוה"כ . . כמשל האוהב של המלך המופלג כשמקבל הארת פנים של אהבה עזה בחדר מיוחד. (41) ראה סה"מ — מלוקט ח"א ע' תסח ד. שדה" משווה כל הנמצאים בו (וראה מאמרי אדה"ז פרשיות שם).

(42) כידוע דרד"ס שבתורה הם כנגד ד' עולמות (ש' הגלגולים הקדמה יז בסופה. ע"ח (הובא בנגיד ומצה בתחלתו. נהר שלום בהקדמת רחובות הנהר בסופה). משנת חסידים מס' חוב הנשמות פ"א מ"ב. ועוד).

(35) ראה תניא פמ"ז, מט (אלא ששם מובא בנוגע ל.מכניסו להיכלו כו").

(36) לקו"ט שם בריש המאמר.

(37) והארת י"ג מדות הרחמים בחודש אלול הוא רק מפני שלפני כל אתעדל"ע צ"ל אתעדל"ע לפני (ראה לקו"ט פ' ראה כה, ב"ג. אוה"ט שם ע' תשסט. לקו"ט חיי"ט ע' 159. לעיל ע' 163).

(38) ל' הלקו"ט שם כה, ג.

(39) לקו"ט שם לב, ריש ע"ב.

(40) בדי"ה אני לדודי בלקו"ט שם, דבר"ה ויוה"כ"ה הוא בחי' ראה (מצד התגלות מלכותו ית').

אבל מזה גופא שמקשר זמן זה עם „ודודי לי" מובן,

מדריגה אין אהבה, וואס קומט ערשט  
(לאחרי די עבודה פון אלול —) אין  
דעם (עיקר ה)זמן פון „דודי לי“<sup>43</sup>  
(בימים נוראים);

און דערפאר איז התחלת הכתוב —  
„ומל גו' את לבבך ואת לבב זרעך“ די  
עבודה פון סליחות (— מר"ח ואילך,  
פון כל ימים) דחודש אלול, און דער-  
נאך, אין די ימים נוראים (שלאחרי חודש  
אלול) דערגרייכט מען צו „לאהבה את  
ה'“ בכל לבבך ובכל נפשך למען חייד“.  
(משיחות ש"פ נצבים תשל"ד,  
ש"פ נצו"י תשמ"ג)

---

(43) אהבה הבאה מלמעלה (כנ"ל בפנים) —  
מתאים לתוכן הכתוב „ומל ה' גו' לאהבה גו'“,  
הבאה מלמעלה.

## נצבים - וילך

פון דעם דיוק הלשון „קורין אז פרשת אתם נצבים דזהו ברכתו של הקב"ה" — און ניט „קורין אז אתם נצבים (היום)“ (ווי ער זאגט פריער אין דער תורה, וואו ער איז מבאר אז דאס מיינט „קיימים ועומדים והיינו שזוכים בדין“) — איז פארשטאנדיק, אז „ברכתו של הקב"ה“ איז ניט נאר די (דריי) ווערטער „אתם נצבים (היום)“, נאר כללות „פרשת אתם נצבים“, די גאנצע סדרה.

וע"פ המבואר במקום אחר, אז די צוויי סדרות אתם נצבים און וילך זיינען בעצם איין סדרה, נאר לפעמים איז מען מחלק די איין סדרה לשתיים (כדיוק לשון הרס"ג: „ומהן (פון די נ"ג פרשיות) פרשה המתחלקת לשתיים ונקי' ראת בשתי שבתות אם יש צורך בכך והיא אתם נצבים הנחלקת בוילך משה“).

[ניט ווי אנדערע סדרות המצטרפות, וואס בעצם זיינען זיי באזונדערע סדרות, נאר „מצטרפות לפעמים שתיים שתיים“<sup>11</sup>],

דארף אויסקומען, אז אויך „וילך משה“ גייט אריין אין ברכתו של הקב"ה,

א. בנוגע דעם שבת פאר ראש השנה איז ידוע דער ווארט פון אלטן רבין וואס ער האט געהערט פון מגיד אין נא-מען פון דעם בעש"ט, אז דעם „חודש השביעי“ איז „הקב"ה בעצמו מברכי' בשבת מברכים שהוא השבת האחרון דחודש אלול, ובכח זה ישראל מברכים את החדשים י"א פעמים בשנה“.

אין וואס באשטייט ברכתו של הקב"ה אין דעם „שבת מברכים“ פון חודש תשרי? איז דער בעש"ט ממשיך:

„כתיב אתם נצבים היום כהיום קאי על ר"ה שהוא יום הדין וכמ"ש ויהי היום גר' ותרגם והוה יום דינא רבא'. ואתם נצבים קיימים ועומדים' והיינו שזוכים בדין, ובשבת שלפני ר"ה שהוא השבת האחרון דחודש אלול קורין אז פרשת אתם נצבים דזהו ברכתו של הקב"ה כ"י“.

(1) קובץ מכתבים לתהלים אהל י"י ע' 193. היום יום כה אלול. אגרות קודש אדמו"ר מהור"י ח"ג סי' על ואלך.

וראה בביאור תורה זו — לקו"ש ח"ד ע' 1139 ואלך. ח"ט ע' 184 ואלך.

(2) עוד ביאור ע"ס נגלה שאין ישראל מברכים החודש הזה — ראה לקו"ש חכ"ד ע' 222 ואלך.

(3) ראה לקו"ש ח"ט ע' 187 — הרמז לזה בנגלה.

(4) ראה פנח רוא סי' נצבים. לקו"ש ר"ס נצבים.

(5) איוב ב, א.

(6) וראה אורח' נ"ד ע"ה (ע' תרנא), מוז"ב לב, ב (ועוד).

(7) ראה תנחומא ר"ס נצבים (עומדין . . ואנו קיימין — אבל אינו מפורש על הל' „נצבים“, וראה שם, ד: נצבים . . קימו של עוה"ז ושל עוה"ב), ובפרש"י (נצבים כט, יב) מפרש מ"מ"א: נצבים . . קיימין.

(8) רמב"ם הל' תפלה פ"ג ה"ב. תוס' מגילה לא,

סע"ב. ושו"ע א"ח סתכ"ח ס"ד. לקו"ש שם.

שם הפרשה „אתם נצבים“ (בכחורה הנ"ל) הוא גם ברמב"ם שם. סידור הרס"ג (דלקמן בפנים). תוס' מגילה שם ד"ה ראש. ועוד. ובשו"ע מתחיל „אתם נצבים“, אבל בהמשך הלשון שם נצבים (וילך) סתם. וכ"ה בתוס' מגילה שם בסוף העמוד: למה מחלקים פרשת נצבים וילך. ועד"ז השניונים בכמה מפרשי התורה. ואכ"מ.

(9) ראה לקו"ש ח"ט ע' 298. ושי"נ.

(10) בסדורו „קריאת התורה“.

(11) ל' הרס"ג שם. ועיי"ש בלקו"ש בפרשיות — עוד הוכחות לזה שנצבים-וילך הוי פרשה אחת.